

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. Quis possit beneficiis componere pensiones?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

nem in supplicatione pro beneficio impetrando? R. quòd sic; si beneficium velit impetrare per rescriptum *Justitiæ*; non, *gratiæ*; sic Azor *p. 2. l. 3. c. 1. q. 4. Rescriptum*, seu *litera justitiæ vocantur*, quibus conceditur Clerico beneficium *intuitu indigentia*; & ideo dicuntur dari *in forma communi*; quando autem Pontifex dat *liberaliter*, & non intuitu paupertatis, seu indigentia, dicuntur *litera gratiæ*, & dantur *in forma specialiter*, Abbas *c. postulasti, de rescript.* Ratio est, nam nec habens patrimonium cogitur illud exprimere ad impetrandum rescriptum *gratiæ* à summo Pontifice, ut tradit Azor cit.

922 Quæstio est 6. an pensio, quam quis, cum consensu Papæ renuntians suo beneficio, sibi reservat in eodem, sit propriè beneficium Ecclesiasticum? R. quòd non; quia morte pensionarii non vacat, sed extinguitur; Sic Azor *cit. p. 2. l. 3. c. 5. q. 1.* Deinde pensio in jure distinguitur à beneficiis *c. quamvis, de præbend. in 6. ibi: non in pensione, sed in beneficiis Ecclesiasticis volumus providere.* 2. quia non est jus perpetuum percipiendi redditus Ecclesiasticos; nam finitur vitâ pensionarii, nec in ea datur talis successio, ut in beneficiis; nec datur propter spirituale officium, sed ob qualitatem personæ Clericalis; & obligatio ministerii non est ex institutione pensionis.

923 Dices 1. in *c. ad audientiam, de rescript.* dicitur, *recipientes ab eis annuas pensiones, seu alia beneficia*; pronomen autem *alia* est particula implicativa similitudinis; 2. pensio subrogatur beneficio; ut, cum quis pensionem sibi constituit in beneficio resignato, subrogatum autem sapit naturam ejus, cui subrogatur, *L. si eum. §. injuriarum. ff. si quis cautionibus*; 3. quia pensio *spiritualis*, est jus percipiendi fructus Ecclesiæ ob ministerium spirituale: ergo. Ad 1. R. pronomen *alius* esse implicativum similitum in casu, ubi materia substrata non obstat, aliàs cum dicitur de Christo: *cum eo crucifixi sunt alii duo latrones*, per hoc *alii* etiâ implicaretur *Christus* sub verbo *latrones*. Ad 2. R. quòd subrogatum imitetur quidem naturam, *quoad effectum*; non autem, *quoad qualitatem id*, cui subrogatur; aliàs *patrimonium* esset beneficium, quia

subrogatur beneficio in ordine ad titulum pro recipiendis ordinibus. Ad 3. Nego esse *de se jus perpetuum, ex num. 450.* nego etiam dari propter spirituale ministerium, ut ibidem notatum est.

§. 2.

Quis possit beneficiis imponere pensiones?

DE summo Pontifice non est dubium, 924 posse ex justa causa; cum penes ipsum sit omnium beneficiorum Ecclesiasticorum administratio, *c. 2. de præbend. in 6. justa*: porro causa imponendi beneficio *pensionem temporalem est*, si vel ipsi pensionario imponatur ministerium aliquod temporale, Ecclesiæ præstandum, vel ipse, aut majores ejus, vel consanguinei aliquod Ecclesiæ obsequium præstiterunt; pro concedenda verò pensione *Ecclesiastica*, duplex causa esse potest. 1. *lucratiua*, cum conceditur Clerico, quia v. g. valdè piè vivit; quia in pauperes est valdè hospitalis; quia Ecclesiæ diu servivit: 2. *onerosa*, v. g. quia beneficium possessum resignavit; quia juri prætenso, & liti cessit; quia suum beneficium cum minori commutavit. &c. Porro, quæ diximus de summo Pontifice, extenduntur, licet beneficia non sint libera, sed de jure Patronatus Laici; nunquam tamen præsumitur id Papam voluisse sine consensu Patroni, nisi exprimat; cum Patronatus sit gratia in Laicis; secus est in Patronatu Ecclesiastico; sic Castropal. *cit. num. 7.* & Doctores communiter in *c. Dilectus*, de Jure Patron.

Si Pontifex alicui, sine ulla legitima causa, ex sola sua libertate, pensionem constitueret, eum agere illicitè, & invalidè, docet Lessius *de just. l. 2. c. 34. n. 204.* & alii; quia non est Dominus beneficiorum: Castropalaus ramen *cit. tom. 2. tr. 13. D. 1. p. 11. §. 2. num. 3.* cum Sanchez *l. 7. in Decal. c. 29. n. 79.* probabilius putat, quòd ageret validè, sed illicitè. *Validè*; quia quoad substantiam non ageret contra mentem Christi, & Ecclesiæ, penes quem est rerum Ecclesiasticarum dominium, cum non alienaret extra Ecclesiam; *illicitè* tamen, quoad modum, nimirum sine causa legitima.

Diffi-

925 Difficultas est de ordinariis benefici-
 orum Collatoribus, Papâ inferioribus,
 an beneficio vacanti pensiones impone-
 re possint? 32. probabilis esse, quod
 Episcopus, seu ordinarius, non possit
 pensionem imponere beneficio; sed tan-
 tum Beneficiario, exceptâ causâ pacis,
 & concordiæ; sic Castropalaus cit. n. 4.
 ex c. de cetero. de transact. Ratio est,
 quia beneficia Ecclesiastica sine diminu-
 tione conferri debent, ut constat ex Ru-
 brica h. t. Adit tamen Eisling, incit. tit.
 n. 10. in causis specialibus, ex justa, &
 necessaria causa, vel evidentem Ecclesiæ
 utilitatem concernente, posse Episco-
 pum adhuc hodie imponere pensionem
 beneficiis, non in perpetuum; nec cum
 facultate transferendi ad alterum; sed
 duraturam ad vitam gravati beneficia-
 rii, cum quo, & pensio extingatur; ita
 ille cum Tagnano in c. nisi de præbend.
 n. 28. & seq. An autem Episcopus possit
 beneficio imponere pensionem duratu-
 ram ad vitam pensionarii, quæ transeat
 ad Successorem Beneficiarii? negat San-
 chez cit. n. 99. & Azor cit. l. 8. c. 6. q. 1.
 affirmat verò Suarez l. 4. de Simonia
 c. 51. n. 18. & Layman l. b. 4. tract. 2. c. 18.
 n. 31. ambo suam opinionem probantes
 ex variis juribus; sed sententia negans
 hoc evincit, quod non possit regulariter,
 & ordinariè; affirmans autem, quod
 possit ex causâ justa, & necessaria, vel
 evidentem Ecclesiæ utilitatem concer-
 nente, idq. ubi causâ non est personalis,
 absque consensu tamen Patroni præfer-
 tim Laici, Episcopus beneficiis Patrona-
 tis imponere non potest pensiones. Quia
 hoc est contra Jus Patroni, approbatum
 à Papa, cui derogare nequit inferior;
 Sic Rebuff. in praxi beneficiorum p. 3.
 num. 28. & 48. contra Lessium l. 2. c. 34.
 n. 207. & Azor l. 8. c. 8. q. 2. De reliquis
 huc pertinentibus agam infra.

926 Questio præterea est, quid in hoc
 possint Legati à latere? Azor cit. l. 8. c. 6.
 q. 2. censet, eos posse imponere pensio-
 nes illis beneficiis, quæ jure suo conferre
 possunt eo modo, quo Ordinarius:
 Nuntios autem, aliosque Legatos, quia
 per se non habent potestatem conferen-
 di beneficia, nec posse illis imponere
 pensiones. Sic Garcia de benef. l. p.
 c. 5. n. 186. si autem ejusmodi Legatis,

Tom. III.

vel Nuntiis conceditur facultas confe-
 rendi beneficia cum ipsa legatione, cen-
 set Garcia cit. n. 292. posse tunc illis im-
 ponere pensiones, non autem si separa-
 tim à commissione legationis; quia ibi
 tum potestas est ordinaria; hic solum de-
 legata; & ideo extenditur illa, non ista.
 Castropalaus tamen cit. n. 5. probabilius
 putat, quod in neutro casu possit; quia
 concedere beneficia, & imponere beneficiis
 pensiones, diversa sunt, à diverso autem,
 ad diversum non fit extensio.

§. 3.

Quibus, & in qua quantitate, quando, &
 quibus beneficiis concedi, aut imponi
 possint pensiones?

AD 1. 32. jure novo Tridentini sess. 927
 23. de Reform. c. 6. nemini ante an-
 nos pubertatis, posse beneficium Ecclesi-
 sticum concedi, licet sit initiatus primâ
 tonsurâ, aut etiam in minoribus consti-
 tutus; pensionem autem Ecclesiasticam,
 nulli non Clerico; nam hæc supponit in
 recipiente Clericatum: an autem ejus-
 modi pensionem obtinere possit Cleri-
 cus ante annum 14. ætatis? negativam
 sequitur Garcia p. 1. de Benefic. c. 5. n. 121.
 apud Pirhing. h. l. n. 12. dicentem ex il-
 lo, quod, sicut jure novo Tridentini
 nullus potest obtinere beneficium, sic
 nec possit pensionem Ecclesiasticam an-
 te annum 14. sed Tridentinum nullam
 facit mentionem pensionis; unde ad pen-
 sionem sufficere ætatem septem anno-
 rum supposito Clericatu, & in ea non
 procedere dispositionem hujus decreti,
 tradit Barbosa in dist. c. 6. Trid. n. 9. &
 apud eum Riccius, Gonzalez, & alii: ad-
 dit tamen Pirhing cit. ex eodem Garcia
 cit. secundum stylum Curie, qui non est
 capax beneficii Ecclesiastici, nec esse ca-
 pacem pensionis Ecclesiasticæ, quam por-
 rô vim habeat iste stylus, alibi pluribus
 exposui. Cæterum quædam Ecclesiæ,
 saltem in Germania recipiunt ad Cano-
 nicatum Clericos, etiam impuberes, non
 receptas Tridentino in hoc puncto.

Ad 2. 32. pensionem debere esse 928
 moderatam, ut beneficiario saltem ran-
 tum relinquatur, quando indiget ad de-
 centem sustentationem, ad opera mi-
 sericordiæ, ad decentem hospitalita-
 tem, solvenda jura Episcopalia, & alia
 onera,

Ee

onera,